

Rami Lehto ps ym.

Lakialoite laiksi järjestyslain 7 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Ulkomailta Suomeen tulevien kerjäläisten määrä on lisääntynyt merkittävästi viime vuosien aikana, mikä näkyy katukuvassa etenkin pääkaupunkiseudulla, mutta myös muualla Suomessa. Kerjäläisistä suurin osa koostuu Bulgarian ja Romanian romanivähemmistöön kuuluvista henkilöistä.

Sisäasiainministeriön kerjäämisen kieltämistä selvittämään asettaman työryhmän vuonna 2010 laatiman julkaisun mukaan vuoden 2008 jälkeen kerjääminen on saanut yhä aggressiivisempia piirteitä. Kerjääminen on organisoitua toimintaa, ja siihen liittyy olennaisesti ihmiskauppaa, lasten hyväksikäyttöä, prostituutiota ja muita järjestäytyneen rikollisuuden piirteitä. Rikollisorganisaatiot lainaavat romaneille korkeakorkoista matkarahaa, mikä pakottaa heidät Suomessa muun muassa kerjäläisiksi, katusoittajiksi ja jopa prostituoiduiksi. Sisäasiainministeriön mukaan tällä tavoin saadut rahat menevät suurelta osin järjestäytyneille rikollisjärjestöille.

Liikkuvan väestön päivakeskus Hirundossa on ollut vuoden 2016 keväällä asiakkaita, pääasiassa Romanian ja Bulgarian romaneja, noin 3 800, kun viime vuonna vastaavaan aikaan kävijöitä oli 1 500 (Metro 18.5.2016). Lisäksi on mahdollista, että osa maassamme laillisesti tai laittomasti oleskelevista turvapaikanhakijoista saattaa aloittaa kerjäämisen lisäansioden toivossa, mikä nostaa kerjäläisten määrää entisestään.

Kerjäämisen salliminen Suomessa ei vähennä ulkomailta tulleiden kerjäläisten ongelmia, köyhyyttä ja syrjintää lähtömaissa, vaan se pikemminkin lisää niitä altistamalla tulijat monenlaiselle hyväksikäytölle. Romanian ja Bulgarian velvollisuus on huolehtia omista kansalaisistaan. Kyseisten maiden kansalaisten oleskelu Suomessa jättää nämä ihmiset kaikkien maiden viranomaisjärjestelmien ulkopuolelle ja vapauttaa lähtömaiden kansalliset hallinnot vastuistaan. Tämän velvollisuuden hoitamista ei millään tavoin helpota se, että suljemme silmämme kerjäämiseksi naamioidulta järjestäytyneeltä rikollisuudelta. Ulkomailta Suomeen kerjäämään tulleiden ihmisten kaltoinkohtelu vain jatkuu Suomessa.

Kerjääminen ei kuulu suomalaisen elämänmuotoon ja hyvinvointiyhteiskuntaan. Suomessa on tehty pitkäjänteistä ja hyvää työtä sosiaalipolitiikan saralla, jottei kenenkään tarvitse kerjätä elantonsa eteen. Lisäksi kerjäläisillä on huomattavan kielteinen vaikutus kaupunkiemme turvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Poliisin mukaan romanialaisia epäillään vuosittain useista tuhansista rikoksista, kuten varkauksista, pahoinpitelyistä ja seksuaalirikoksista.

Lakialoite LA 42/2016 vp

Mualla Euroopassa suhtautuminen kerjäämiseen on muuttunut kielteisemmäksi ja lakeja on tiukennettu. Myös Suomessa kansalaiset suhtautuvat kerjäämiseen hyvin kielteisesti, mikä käy ilmi erilaisista kyselytutkimuksista. Romanian ja Bulgarian romanien tulijamäärän kasvu maassamme on osaltaan merkki siitä, että kerjäläiset suuntaavat jatkossa Suomen kaltaisiin maihin, joissa kerjääminen on vielä laillista. Suomen tulee pikaisesti päivittää lainsäädäntöään tältä osin ja poistaa ylimääräiset vetovoimatekijät.

Järjestyslain tarkoituksena on edistää yleistä järjestystä ja turvallisuutta yleisillä paikoilla. Vuonna 2003 voimaan astunut nykyinen järjestyslaki mahdollistaa kuitenkin vain häiritsevään kerjäämiseen puuttumisen.

Kerjääminen yleisellä paikalla itseään elättääkseen tulee kieltää järjestyslailla. Lisäksi kerjääminen yleisellä paikalla myös muiden, kuten lähtömaan rikollisjärjestöjen, elättämiseksi on kielletty. Järjestyslain 2 luvun 7 §:ään tulee lisätä uusi 4 momentti, joka kieltää yleisellä paikalla kerjäämisen. Järjestyslain seuraamukset on säädetty 5 luvun 16 §:ssä järjestysrikkomuksena. Tähän pykälään tulisi lisätä uutena 12 kohta, joka mahdollistaisi sanktion yleisellä paikalla kerjäämisestä. Seuraamuksena kerjäämisestä voitaisiin tuomita lainkohdan mukaisesti sakkorangaistus.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

järjestyslain 7 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään järjestyslain (612/2003) 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 744/2006, uusi 4 momentti ja 16 §:n 1 momenttiin uusi 12 kohta seuraavasti:

7 §

Muu häiriötä aiheuttava toiminta

Kerjääminen yleisellä paikalla on kielletty.

16 §

Järjestysrikkomus

Joka tahallaan

Lakialoite LA 42/2016 vp

12) kerjää yleisellä paikalla 7 §:n 4 momentin vastaisesti,
on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *järjestysrikkomuk-*
sesta sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

_____

Lakialoite LA 42/2016 vp

Helsingissä 23.6.2016

Rami Lehto ps
Olli Immonen ps
Jari Ronkainen ps
Juho Eerola ps
Vesa-Matti Saarakkala ps
Leena Meri ps
Mika Raatikainen ps
Laura Huhtasaari ps
Sami Savio ps
Simon Elo ps
Pentti Oinonen ps
Ville Tavio ps
Jani Mäkelä ps
Kimmo Kivelä ps
Ville Vähämäki ps
Teuvo Hakkarainen ps
Arja Juvonen ps
Toimi Kankaanniemi ps
Veera Ruoho ps
Eero Lehti kok
Lea Mäkipää ps
Pirkko Mattila ps
Ari Jalonen ps
Ritva Elomaa ps
Kalle Jokinen kok
Markku Pakkanen kesk
Jukka Kopra kok
Ben Zyskowicz kok
Timo Heinonen kok
Reijo Hongisto ps
Ari Torniainen kesk
Sampo Terho ps
Susanna Koski kok
Kari Kulmala ps
Mikko Savola kesk
Pauli Kiuru kok
Kaj Turunen ps